

Elmebetegnek tartanak. Jóllehet, meglehetősen sok időt töltöttem el különféle elmegyógyintézetekben, mégsem hiszem, hogy ez döntő mértékben meghatározó irodalmi működésem értékét. Sokan persze, ha élettörténetem ismerete-

82 Szűcs Balázs Péter

ÁRNYAK

képű lennék? Aligha. Egyetlen személy kivételével senki nem tudhatja meg, hogy ennek az életműnek én vagyok a szerzője. Őszintén szólva, undorodom az irodalmi élettől (bármit jelentsen is ez), ezért gondosan elrejttem magam a kíváncsi tekintetek elől. Ha minden jól alakul, egy rendkívül elmés összeesküvésnek köszönhetően a műveim álnéven jelennek majd meg, egy halott szerző hátrahagyott műveiként. Bárki elolvashatja majd, de senki sem fogja tudni, ki is a valódi szerző. Ugyanakkor arról is gondoskodni fogok, hogy mikor eljön az ideje (s tudom, hogy már nincs messze ez az idő, legfeljebb néhány év), derüljön majd fény az igazi szerző kilétére. Misztifikáció a javából!

tében olvasnák műveimet, azt mondanák: egy örült firkálmányai. Én azonban tudom, hogy életművem, s természetesen főművem, *Az árnyak* című írás, korszakos jelentőségű. Nagy-

Sohasem találkoztam személyesen azzal a jeles irodalmárral – leendő társsal az irodalmi összeesküvésben –, akihez el fogom juttatni műveimet, de már jó ideje figyelemmel kísérem munkásságát. Olvastam a tanulmányait, s arra a meggyőződésre jutottam, hogy nála kell elhelyeznem kéziratomat, s meg kell győzzem az álnéven való publikálás szükségességéről. Emlékszem, egyszer egy színvonalas irodalmi folyóiratot lapozgatva figyeltem fel egy különös írásra, melyet ez az irodalomtörténész jegyzett. Érdekes volt a címe, és az volt maga az írás is, mely amúgy az anagrammákkal foglalkozott, márpedig az anagrammák az én életművemben is jelentős szerepet töltenek be. Engem azonnal megfogott az említett írás, fogalmam sincs miért, de tudtam, hogy kincsre bukkantam. Kevés irodalmárt ismerek, aki ennyire járatos lenne a költészet legelvontabb elméleti kérdéseiben.

Aztán néhány héttel a kitűnő tanulmány elolvasása után (bonyolult lenne elmagyarázni, hogyan), úgy alakult, hogy sikerült egy levelet (*Az árnyak* egy rövid részletével) elküldenem az irodalomtörténésznek. Megkerestem tehát, azzal, hogy lenne egy irodalomtörténeti jelentőségű feladat a számára, s remélem, hogy van benne elég bátorság elvállalni azt. Megírtam neki, hogy arra gondoltam, nála helyezhetném biztonságba összes műveimet, köztük főművem, *Az árnyakat*, s hogy talán ő lenne a megfelelő személy az álneves publikálás feladatára, s arra is, már ha elvállalná a fel-

adatot, hogy halálom esetén hozza majd nyilvánosságra a valódi szerző nevét – az enyémet.

A válaszra, tudom, nem kell sokáig várnom. A különösen felkészült irodalmár, legnagyobb megelégedésemre, benne lesz, igen, egész biztosan benne lesz a dologban. Amint válaszol a levelemre, azonnal elküldöm neki az írásokat. Elég lelkiismeretes vagyok ahhoz, hogy írásaimat és a hozzájuk fűzött kommentárokat újra és újra elolvassam, s apróbb javításokkal lássam el, mielőtt postára adnám. Tudom, hogy szerencsésen megkapja majd a küldeményt, s hamar el fogja olvasni, a főművet többször is, s csodálatosnak tartja majd, s ahogy kértem, azonnal megteszi a szükséges lépéseket a kiadás érdekében. Az általam megadott álnéven, egy halott szerző műveiként fogja közreadni, előbb részletekben, a legrangosabb folyóiratokban, később pedig, méltó bevezetéssel el látva, egy elsőrangú könyvkiadónál fogja kiadni, s az én személyemről egészen addig nem tesz említést sehol, míg meg nem halok.

Be kell vallanom, hogy épp ilyen válaszra számítok. Említettem, hogy sohasem találkoztam az irodalmárral személyesen, s abban maradunk majd, hogy ez így is marad. Meglehet, hogy találkozásunk esetleg olyan mesebeli is lehetne, mint amelyet egy kivételes szerző és egy kivételes értelmező megérdemelne egy jobb világban – de a mi világunk, fájdalom, nem az a jobb világ. Ez a világ nem teljesíti be reményeinket, s nem idomul az általunk kialakított, meglehetősen idealizált és kifejezetten naiv képhez. Ebben a világban nincs rend; sehol semmi önzonosság – csak árnyak, árnyak mindenütt.

